

Retrat en collage

Descripció

L'activitat consisteix a crear el retrat d'un company o companya utilitzant la tècnica del *collage*. No necessita preparació prèvia, a excepció de l'organització de l'espai.

L'explicació de l'activitat es pot acompanyar d'un exemple de l'educador quan els participants ja estan asseguts l'un davant l'altre.

Es tracta d'observar el company o companya que tenim al davant i fer-ne un retrat. Per això, triarem primer el color del paper que utilitzarem de fons. Després escollirem el color del paper amb què farem la cara.

RETRAT EN <i>COLLAGE</i>	CICLE: Ed. primària
AGRUPACIÓ: Es treballa en parelles, asseguts un davant l'altre al llarg d'una fila única de taules (si és possible).	DURADA: 1 h i 15 min
ESPAI: L'aula	MATERIAL: <ul style="list-style-type: none"> • Paper A4 de colors • Goma d'enganxar en barra • Cinta adhesiva de paper
OBJECTIU GENERAL: Apropar els membres del grup perquè es coneguin millor	OBJECTIUS ESPECÍFICS: <ul style="list-style-type: none"> • Treballar l'observació • Desenvolupar la psicomotricitat fina • Estimular la confiança • Fomentar l'anàlisi i la síntesi • Fomentar el reciclatge i l'aprofitament del material

S'ha de posar èmfasi en la importància d'aquestes primeres eleccions, ja que el color transmet emocions i sensacions.

Utilitzant només les mans, i observant qui tenim al davant, es retalla la silueta de la cara (fixant-nos si té la cara rodona, allargada, petita, etc.) i s'enganxa sobre el fons. A continuació, es retallen i s'enganxen els altres elements que s'observen: ulls, nas, boca, orelles, cabells, pigues, ulleres, etc. És necessari recordar que no fem una cara qualsevol, sinó el retrat del nostre company o companya, per la qual cosa cada element s'ha d'observar prèviament.

L'exemple de l'educador pot consistir només a fer la silueta de la cara i un ull.

Una vegada hem explicat l'activitat, comença el taller. Es distribueixen els papers de colors al llarg de les taules i es dona una barra de goma d'enganxar a cada participant. Es demana que el retrat es faci en format vertical, això ajudarà a donar unitat a la peça final.

Quan els retrats es vagin acabant, l'educador els pot anar penjant en una paret de l'aula amb bona visibilitat per comentar-los després. Per aconseguir més impacte visual, es poden penjar les obres sense separació entre elles, formant dues o tres files i evitant penjar junts els treballs amb el mateix color de fons. Per no fer malbé els treballs, convé usar cinta adhesiva de paper en petits rul·los enganxats a les quatre cantonades de la cara en blanc.

Observacions

S'ha d'intentar fer un retrat de mida gran, proporcional al format A4.

Cal explicar la importància d'elegir els colors, perquè cada color transmet sensacions diferents.

S'ha d'insistir en la importància d'aprofitar bé el material. Abans d'agafar un paper nou, s'han d'utilitzar els trossos que els altres hagin deixat sobre la taula.

Els noms dels autors i dels retratats s'escriuen en lla-pis (per evitar que la tinta traspassi el paper) a la part posterior de l'obra.

Posada en comú

Es convida tot l'alumnat participant a comentar de forma voluntària la seva experiència durant l'activitat.

Es poden fer preguntes del tipus: com ha anat? Com us heu sentit (com a artistes i com a models)? Ha estat fàcil o difícil fer els retrats?

Es pot fer un repàs dels diferents recursos plàstics que s'han utilitzat.

També es pot plantejar una reflexió final sobre el fet que, malgrat haver retratat una altra persona, ens hem retratat a nosaltres a través del «com ho hem fet»:

Posant molta d'atenció als detalls o fent-ho de manera més sintètica.

Observant amb compte o despreocupadament.

Amb dubtes o sense.

Divertint-nos sense més ni més o implicant-nos-hi profundament.

Tots aquests aspectes parlen de nosaltres mateixos.

Taller el Retrat

El Retrat ens ajuda a treballar la identitat personal; desperta en l'infant l'interès pel cos, principalment el rostre amb els diferents elements i la gran quantitat de components expressius que conté. Cal entendre que tot i ser semblants (tots tenim dos ulls, una boca, un nas ...) tots som diferents i aquesta diversitat és la clau de la riquesa de el grup.

Amb aquest exercici d'una banda treballarem l'observació, la concentració i la paciència en tant que desenvolupa l'habilitat manual. Aprendre a observar-nos, a que les nostres mirades es creuin, "observo i sóc observat", i entrarà en joc també la comunicació no verbal.

A més, l'infant anirà reforçant el seu esquema corporal, coneixent les diferències físiques i acceptant-les alhora que anirà desenvolupant el gust estètic.

Asseguts per parelles, ens anem retratant uns als altres. El retrat en collage, on utilitzarem només paper i cola de barra, requereix d'un procés més elaborat que treballar per colors plans i taques de color i requereix una major concentració en la tècnica. Retallem el paper directament amb les seves mans i el resultat és menys delicat però més expressiu i fresc. El fet de no utilitzar tisores dificulta l'exercici i fomenta el treball de l'habilitat manual, sobretot en el tall dels petits detalls, que requereixen major precisió.

És un exercici que requerirà provar una vegada i una altra; per tant, treballarem també la paciència, i la perseverança, habilitats molt necessàries en la resolució positiva dels conflictes. Aquesta proposta és molt indicada per a treballar en activitats d'educació per la pau, des de la observació cap a la identitat de l'altre i cap a la pròpia a través del nostre retrat elaborat pel company/a. Si es treballa en grup, es recomana anar penjant un retrat al costat de l'altre fins formar una composició plural. La peça col·lectiva serveix per treballar la cohesió del grup.